

(สำเนา)

เลขที่รับ ๑๐๖/๒๕๕๒ วันที่ ๒๔ ก.ย. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาเพื่อโปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช ผู้เสนอ

(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) เซวงศักดิ์ เร่งไพบูลย์วงศ์ ผู้เสนอ

(นายเซวงศักดิ์ เร่งไพบูลย์วงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) อุดลย์ เหลืองบริบูรณ์ ผู้เสนอ

(นายอุดลย์ เหลืองบริบูรณ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) ศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์ ผู้เสนอ

(นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) นิติวัดน์ จันทร์สว่าง ผู้เสนอ

(นายนิติวัดน์ จันทร์สว่าง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) ภคิน ปริศนานันท์กุล ผู้เสนอ
(นายภคิน ปริศนานันท์กุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) พัชรี โพธิ์สุธน ผู้เสนอ
(นางสาวพัชรี โพธิ์สุธน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) กรรณิการ์ เจริญพันธ์ ผู้เสนอ
(นางกรรณิการ์ เจริญพันธ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) ชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) อารยะ ชุมดวง ผู้เสนอ
(นายอารยะ ชุมดวง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) วัชรระ ยาวอหะซัน ผู้เสนอ
(นายวัชรระ ยาวอหะซัน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) จีรวดี จีจวรานนท์ ผู้เสนอ
(นางสาวจีรวดี จีจวรานนท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชากรราช

(ลงชื่อ) วินัย ภัทรประสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวินัย ภัทรประสิทธิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา

(ลงชื่อ) เจริญ เที่ยงธรรม ผู้เสนอ
(นายเจริญ เที่ยงธรรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) ภราดร ปริศนานันท์กุล ผู้เสนอ
(นายภราดร ปริศนานันท์กุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) วิจิตร พรพฤทธิพันธ์ ผู้เสนอ
(นายวิจิตร พรพฤทธิพันธ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) นิฮาริส เจตนาภิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายนิฮาริส เจตนาภิวัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) นิโรธ สุนทรเลขา ผู้เสนอ
(นายนิโรธ สุนทรเลขา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

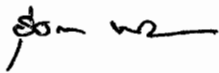
(ลงชื่อ) อัศวิน วิภูศิริ ผู้เสนอ
(นายอัศวิน วิภูศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) ไกร ดาบธรรม ผู้เสนอ
(นายไกร ดาบธรรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญาให้ครอบคลุมถึงประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด และทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาแทนทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว รวมทั้งประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔)

(๒) เพิ่มวิธีการริบทรัพย์สินตามมูลค่าเพื่อให้การริบทรัพย์สินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (เพิ่มมาตรา ๓๔/๑)

เหตุผล

ในการกระทำความผิดอาญาหลายกรณี แม้ผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจะได้ไปซึ่งทรัพย์สินแล้ว ยังได้ไปซึ่งประโยชน์อย่างอื่นที่มีมูลค่าและสามารถคำนวณเป็นราคาเงินได้ รวมถึงประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินและประโยชน์ดังกล่าวด้วย แต่บทบัญญัติว่าด้วยการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ยังไม่ครอบคลุมถึงการริบประโยชน์อันเกิดจากทรัพย์สินดังกล่าว นอกจากนี้ ผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมักจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ อันทำให้ไม่มีทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด จึงทำให้การริบทรัพย์สินยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอและเป็นช่องทางให้ผู้กระทำความผิดยังคงได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้นอยู่ต่อไป จึงสมควรเพิ่มเติมให้การริบทรัพย์สินครอบคลุมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด และประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินและประโยชน์ดังกล่าว และเพิ่มหลักการริบทรัพย์สินตามมูลค่าเพื่อแก้ไขปัญหาคriminalผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..)
พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ในการริบทรัพย์สิน นอกจากศาลจะมีอำนาจริบตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด
- (๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่ายจ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) ประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

เว้นแต่ทรัพย์สินเหล่านี้เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำ
ความผิด

มาตรา ๓๔ บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้รับเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำผิด

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้เรียก รับ หรือยอมรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจ หรือได้จงใจ เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานในการยุติธรรม เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ เจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมาย หรืออิทธิพลของตนให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ แก่เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานในการยุติธรรม เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ เจ้าพนักงานของ องค์การระหว่างประเทศ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงาน ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วย หน้าที่

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานใน การยุติธรรม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ ได้มาจากการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ใน การยุติธรรม หรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายอื่น

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าพนักงานของรัฐบาล ต่างประเทศ หรือเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ ได้มาจากการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ

(๕) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อจงใจบุคคลให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๖) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๗) ประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)"

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๓๔/๑ เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำขอของโจทก์ว่า สิ่งที่ศาลสั่งริบตามมาตรา ๓๓ (๒) (๓) หรือ (๔) หรือมาตรา ๓๔ เป็นสิ่งที่โดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้นให้แก่ผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดไปแล้วโดยไม่ได้ทรัพย์สินอื่นใดมาแทน หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่าราคาท้องตลาดของสิ่งนั้นในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้น โดยคำนึงถึงราคาท้องตลาดของสิ่งนั้นในวันศาลมีคำพิพากษา และสั่งให้ผู้ศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบชำระเงินตามมูลค่าดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด

การกำหนดมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่มีการนำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือการกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นในกรณีมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่าราคาท้องตลาดของสิ่งนั้นในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ให้ศาลกำหนด โดยคำนึงถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่มีการรวมเข้าด้วยกันนั้น หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนสิ่งนั้น แล้วแต่กรณี

ในการสั่งให้ผู้ศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบชำระเงินตามวรรคสอง ศาลจะกำหนดให้ผู้ชำระเงินทั้งหมดในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณี

ผู้ศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบซึ่งไม่ชำระเงินหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่กฎหมายกำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคชาติไทยพัฒนาได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ในการกระทำความผิดอาญาหลายกรณี แม้ผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจะได้ออกไปซึ่งทรัพย์สินแล้ว ยังได้ไปซึ่งประโยชน์อย่างอื่นที่มีมูลค่าและสามารถคำนวณเป็นราคาเงินได้ รวมถึงประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินและประโยชน์ดังกล่าวด้วย แต่บทบัญญัติว่าด้วยการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ยังไม่ครอบคลุมถึงการริบประโยชน์อันเกิดจากทรัพย์สินดังกล่าว นอกจากนี้ ผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมักจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ อันทำให้ไม่มีทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด จึงทำให้การริบทรัพย์สินยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอและเป็นช่องทางให้ผู้กระทำความผิดยังคงได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้นอยู่ต่อไป จึงสมควรเพิ่มเติมให้การริบทรัพย์สินครอบคลุมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด และประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินและประโยชน์ดังกล่าว และเพิ่มหลักการริบทรัพย์สินตามมูลค่าเพื่อแก้ไขปัญหาคriminalผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด และทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาแทนทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว รวมตลอดทั้งประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์บรรดาที่ได้กล่าวมาแล้ว

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยกำหนดให้ศาลริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ของเจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานในการ

บุคิธรรม เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ เจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าพนักงานดังกล่าวข้างต้น ได้มาแทนทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ตลอดจนประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์บรรดาที่ได้กล่าวมาแล้ว

๒.๓ เพิ่มหลักการริบทรัพย์สินตามมูลค่า ไว้ในร่างมาตรา ๓๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยในกรณีที่ความปรากฏแก่ศาลเองหรือปรากฏตามคำขอของโจทก์ว่า ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเป็นสิ่งที่โดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้นให้แก่ผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดไปแล้วโดยไม่ได้ทรัพย์สินอื่นใดมาแทน หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่าราคาท้องตลาดของสิ่งนั้น ในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้น โดยคำนึงถึงราคาท้องตลาดของสิ่งนั้น ในวันที่ศาลมีคำพิพากษา และสั่งให้ผู้ที่ศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบชำระเงินตามมูลค่าดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด

๒.๔ ในการกำหนดมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบในกรณีที่มีการนำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือในกรณีการกำหนดมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่าราคาท้องตลาดของสิ่งนั้น ในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ให้ศาลกำหนดโดยคำนึงถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่มีการรวมเข้าด้วยกันนั้น หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนสิ่งนั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นตามหลักกรรมสิทธิ์ทั่วไปตามมาตรา ๑๓๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒.๕ ผู้ที่ศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบซึ่งไม่ชำระเงินหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

๒.๖ ในการสั่งให้ผู้ที่ศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบชำระเงินนั้น โดยเหตุที่จำนวนเงินที่ต้องชำระอาจเป็นจำนวนที่สูงจนจำเลยไม่สามารถชำระเงินได้ในคราวเดียว สมควรให้เป็นดุลพินิจของศาลที่จะกำหนดให้ผู้นั้นชำระเงินทั้งหมดในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณี ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรม
